

Loon- en materiële kosten geestelijke gezondheidszorg

---

1. ALGEMEEN

1. Deze beleidsregel is van toepassing op organen voor gezondheidszorg als vermeld in artikel 1, onder A, nummers 1 (algemene ziekenhuizen voorzover het de psychiatrische afdelingen betreft) en 10 (indien de zorgverlening is gericht op verzekerden met een psychiatrische aandoening) van het Besluit werkingssfeer WTG 1992 (1991, Stb. 732), dat laatstelijk gewijzigd is bij Besluit van 27 oktober 2003 (Stb. 2003, 451).
  2. Deze beleidsregel treedt in werking op 1 januari 2004 en werkt terug tot die datum indien de bekendmaking van de nederlegging van de beleidsregel in de Staatscourant na deze datum plaatsvindt.
  3. De termijn waarvoor deze beleidsregel geldt: onbepaald
  4. De in deze beleidsregel genoemde loonkosten zijn gebaseerd op salaris- en sociaal kosten-niveau gemiddeld 2003 en voor wat betreft de materiële kosten op het prijspeil gemiddeld 2003.
  5. De termijn waarvoor de goedgekeurde beleidsregels III-742 en III-765 met betrekking tot onderstaande onderwerpen geldt, wordt gewijzigd van 'onbepaald' in 'tot en met 31 december 2003'.
  6. Deze beleidsregel kan worden aangehaald als 'Beleidsregel loon- en materiële kosten geestelijke gezondheidszorg'.
-

2. LOON- EN MATERIËLE KOSTEN GEESTELIJKE GEZONDHEIDSZORG**2.1 Definities**

De bij deze beleidsregel behorende definities zijn ondergebracht in de separate Beleidsregel definities geestelijke gezondheidszorg.

2.2 Normbedragen loon- en materiële kosten

Voor de onder 2.2.1 tot en met 2.2.3 genoemde capaciteitsparameters wordt in het budget uitgegaan van het aantal bezette bedden; het aantal bezette bedden kan niet meer bedragen dan het aantal genoemd in de toelating ingevolge de AWBZ. Voor de productieparameters wordt in het budget vooraf uitgegaan van de productieafpraak die partijen (instelling en zorgkantoor) hebben gemaakt. Hierop wordt nagecalculeerd. Zie hiervoor hoofdstuk 4.

2.2.1 Intramurale geestelijke gezondheidszorg inclusief behandeling

Dit onderdeel is van toepassing op instellingen die zijn toegelaten voor de functies persoonlijke verzorging, verpleging, ondersteunende begeleiding, activerende begeleiding, behandeling en verblijf, als bedoeld in de artikelen 4, 5, 6, 7, 8 en 9 van het Besluit Zorgaanspraken AWBZ. De toelating voor de functie verblijf geldt voor verzekerden met een psychiatrische aandoening. Indien er sprake is van een afdeling herstellingsoord, dan geldt de toelating voor de functie verblijf ook voor verzekerden met een psychosociaal probleem.

	Loonkosten	Materiële kosten
PER BEZET BED		
-voor alcohol- en/of drugsverslaafden	15.216,55	4.027,41
-voor kinderen en jeugdigen:		
• ZIZ-bedden (zeer intensieve zorg)	47.163,95	3.145,81
• BOPZ-bedden (bijzondere opnemingen psychiatrische ziekenhuizen)	23.808,07	3.145,81
• overige bedden voor kinderen en jeugdigen (1)	17.509,18	3.145,81
• logeerplaatsen	9.954,19	1.756,42
-voor volwassenen en ouderen	15.309,71	2.560,50
-voor herstellingsoord functie	14.472,82	2.560,50
-voor forensische psychiatrie:		
• forensisch psychiatrische klinieken		
• 0 t/m 55 bedden	32.994,10	5.211,98
• vanaf 56 bedden	21.598,51	5.211,98
• voor forensisch psychiatrische afdelingen	19.995,82	3.107,09
- voor klinisch intensieve behandeling	48.168,84	3.021,46

(1) ook van toepassing op klinische psychotherapie voor kinderen en jeugdigen en op klinische gezinsbehandeling

	Loonkosten	Materiële kosten
PER EERSTE OPNAME		
- voor alcohol- en/of drugsverslaafden	296,87	0,00
- voor kinderen en jeugdigen	296,87	0,00
- voor volwassenen en ouderen	836,80	0,00
- voor forensisch psychiatrische klinieken	2.421,11	0,00
- voor forensisch psychiatrische afdelingen	1.170,21	0,00

	Loonkosten	Materiële kosten
PER VERPLEEGDAG		
- <u>voor alcohol- en/of drugsverslaafden:</u>		
A.1.1 groepsgewijze behandeling met beperkte begeleiding	52,15	12,66
A.1.2 groepsgewijze behandeling met volledige begeleiding	66,04	12,66
A.1.3 individuele behandeling met beperkte begeleiding	89,35	12,66
A.1.4 individuele behandeling met volledige begeleiding	97,82	12,66
A.1.5 behandeling met continue tot zeer intensieve bescherming	135,23	12,66
A.1.6 crisisinterventie	187,14	12,66
- <u>voor kinderen en jeugdigen:</u>		
K.1.1 behandeling met beperkte tot volledige begeleiding (1)	117,76	12,66
K.1.2 behandeling met continue tot zeer intensieve bescherming	166,01	12,66
K.1.3 stabilisatie met beperkte tot volledige begeleiding	148,54	12,66
K.1.4 stabilisatie met continue tot zeer intensieve bescherming	196,76	12,66
K.1.5 zeer intensieve behandeling met beperkte tot volledige	199,56	12,66
K.1.6 zeer intensieve behandeling met continue tot zeer intensieve	257,72	12,66
K.1.7 logeerdagen	181,16	12,66
- <u>voor volwassenen en ouderen:</u>		
V.1.1 klinische kortdurende zorg met beperkte begeleiding	68,15	11,42
V.1.2 klinische kortdurende zorg met volledige begeleiding	97,52	11,42
V.1.3 klinische kortdurende zorg met intensieve begeleiding/bescherming	156,92	11,42
V.1.4 herstellingsoordfunctie	30,99	6,18
V.2.1 structuurbiedend met beperkte begeleiding	29,83	11,42
V.2.2 structuurbiedend met volledige begeleiding	80,82	11,42
V.2.3 veranderingsgericht met beperkte begeleiding	48,37	11,42
V.2.4 veranderingsgericht met intensieve begeleiding	89,53	11,42
V.2.5 crisisbehandeling met intensieve begeleiding/bescherming (2)	130,22	11,42
- <u>voor forensische psychiatrie</u>		
F1.1 resocialisatie FPA	168,60	12,45
F1.2 behandeling FPA	225,61	12,45
F1.3 long stay (basis) FPK	171,71	12,45
F1.4 long stay (intensief) FPK	262,63	12,45
F1.5 resocialisatie FPK	223,27	12,45
F1.6 behandeling FPK	284,57	12,45
- voor klinisch intensieve behandeling	271,65	12,45

(1) ook van toepassing op klinische psychotherapie voor kinderen en jeugdigen en op klinische gezinsbehandeling

(2) ook van toepassing op de woon/werkvoorzieningen voor volwassen autisten

2.2.2 Extramurale geestelijke gezondheidszorg

Dit onderdeel is van toepassing op instellingen:

- die zijn toegelaten voor functies ondersteunende begeleiding, activerende begeleiding en behandeling, als bedoeld in de artikelen 6, 7 en 8 van het Besluit Zorgaanspraken AWBW; en
- op 31 maart 2003 reeds waren toegelaten als GGZ-instelling

	Loonkosten	Materiële kosten
PER EERSTE OPNAME DEELTIJDAFDELING		
- voor alcohol- en/of drugsverslaafden	296,87	0,00
- voor kinderen en jeugdigen	296,87	0,00
- voor volwassenen en ouderen	836,80	0,00
- voor forensisch psychiatrische klinieken	2.421,11	0,00
- voor forensisch psychiatrische afdelingen	1.170,21	0,00

	Loonkosten	Materiële kosten
PER DEELTIJDBEHANDELING MET 6 TOT 8 UUR BEHANDELDOUR		
- <u>voor alcohol- en drugsverslaafden:</u>		
A.2.1 deeltijdbehandeling	91,68	12,73
A.2.2 deeltijdbehandeling met beperkte begeleiding	115,78	12,73
- <u>voor kinderen en jeugdigen:</u>		
K.2.1 opname en observatie	192,90	18,66
K.2.2 algemene en gezinsbehandeling met geringe begeleiding (1)	133,62	18,66
K.2.3 algemene en gezinsbehandeling met begeleiding op afstand	155,41	18,66
- <u>voor volwassenen en ouderen:</u>		
V.3.1 structurerende deeltijdbehandeling	94,06	11,15
V.3.2 structurerende deeltijdbehandeling met beperkte begeleiding	121,16	11,15
V.3.3 psychotherapeutische deeltijdbehandeling	107,71	11,15
V.3.4 psychotherapeutische deeltijdbehandeling met beperkte begeleiding	138,00	11,15
V.4.1 stabilisatie	48,64	11,15
V.4.2 rehabilitatie	72,12	11,15
- voor forensisch psychiatrische behandelingen	150,79	13,09

(1) ook van toepassing op klinische psychotherapie voor kinderen en jeugdigen en op klinische gezinsbehandeling

	Loonkosten	Materiële kosten
PER AMBULANT FACE-TO-FACE-CONTACT		
- <u>voor kinderen en jeugdigen:</u>		
• nieuwe inschrijving	18,54	0,00
• intakecontact	132,87	9,41
• onderzoekscontact	378,11	9,41
• psychotherapiecontact	125,27	9,41
• groepscontact psychotherapie	77,28	9,41
• behandeling/begeleidingscontact	72,01	9,41
• telefonische behandeling/begeleidingscontact	36,01	9,41
• groepscontact behandeling/begeleiding	46,97	9,41
• crisiscontact binnen kantooruren	175,81	9,41
• crisiscontact buiten kantooruren	681,67	9,41
• toeslag contact buiten de instelling	27,54	7,65
• uur dienstverlening/preventie	58,46	4,70
- <u>voor volwassenen en ouderen en verslavingszorg:</u>		
• nieuwe inschrijving	18,54	0,00
• intakecontact	169,46	9,41
• onderzoekscontact	361,25	9,41
• psychotherapiecontact	81,68	9,41
• groepscontact psychotherapie	52,04	9,41
• behandeling/begeleidingscontact	67,89	9,41
• telefonische behandeling/begeleidingscontact	33,95	9,41
• groepscontact behandeling/begeleiding	44,05	9,41
• crisiscontact binnen kantooruren	175,81	9,41
• crisiscontact buiten kantooruren	681,67	9,41
• toeslag contact buiten de instelling	27,54	7,65
• uur dienstverlening/preventie	58,46	4,70
- <u>voor forensische psychiatrie:</u>		
• nieuwe inschrijving	18,54	0,00
• intakecontact	323,41	9,41
• psychotherapiecontact	153,12	9,41
• groepscontact psychotherapie	93,29	9,41
• behandeling/begeleidingscontact	79,94	9,41
• telefonische behandeling/begeleidingscontact	39,97	9,41
• groepscontact behandeling/begeleiding	58,12	9,41
• toeslag contact buiten de instelling	70,00	19,44

	Loonkosten	Materiële kosten
OVERIGE AMBULANTE ZORG		
- <u>psychiatrische zorg thuis:</u> <u>(inclusief reiskosten)</u>		
• per uur activerende psychiatrische thuiszorg (face-to-face-tijd)	111,73	11,77
• per uur psychiatrische intensieve thuiszorg (face-to-face-tijd)	111,73	11,77
• per contact psychiatrische crisisinterventie thuis	129,23	10,78
- <u>zorgcoördinatie langdurig zorgafhankelijke cliënten:</u>		
• per cliënt per jaar	1.258,42	177,36
- <u>gespecialiseerde begeleiding (BZW):</u> <u>(inclusief reiskosten)</u>		
• per uur begeleiding (face-to-face-tijd)	64,26	9,06
- <u>dagactiviteiten:</u>		
• per aangeboden uur per week voor de inloop functie (bedrag is op jaarbasis)	2.104,41	776,73
• per uur per deelnemer voor de recreatieve, educatieve en arbeidsmatige activiteiten	4,97	2,23

2.2.3 Intra- en extramuraal geestelijke gezondheidszorg exclusief behandeling

Dit onderdeel is van toepassing op instellingen die zijn toegelaten voor persoonlijke verzorging, ondersteunende begeleiding, activerende begeleiding, en verblijf, als bedoeld in de artikelen 4, 6, 7 en 9 van het Besluit Zorgaanspraken AWBZ. De toelating voor de functie verblijf geldt voor verzekerden met een psychiatrische aandoening.

	Loonkosten	Materiële kosten
Per bezette plaats beschermd wonen	5.991,06	2.374,75
- <u>verzorgingsdag:</u>		
• VZ2.1 structuur biedend met beperkte begeleiding	21,04	8,18
• VZ2.2 structuur biedend met volledige begeleiding	62,46	8,18
• VZ2.3 veranderingsgericht met beperkte begeleiding	31,25	8,18
• VZ2.4 veranderingsgericht met volledige begeleiding	70,68	8,18
- <u>psychiatrische zorg thuis:</u> <u>(inclusief reiskosten)</u>		
• per uur activerende psychiatrische thuiszorg (face-to-face-tijd)	111,73	11,77
- <u>gespecialiseerde begeleiding (BZW):</u> <u>(inclusief reiskosten)</u>		
• per uur begeleiding (face-to-face-tijd)	64,26	9,06
- <u>dagactiviteiten:</u>		
• per aangeboden uur per week voor de inloop functie (bedrag op jaarbasis)	2.104,41	776,73
• per uur per deelnemer voor de recreatieve, educatieve en arbeidsmatige activiteiten	4,97	2,23

2.2.4 Kosten opleiding tot psychiater, GGZ-verpleegkundig specialist, klinisch psycholoog, GZ-psycholoog, psychotherapeut en verpleegkundige (scholingsmiddelen)

- In het budget van een instelling met een A-opleidingsbevoegdheid wordt per assistent in opleiding (conform de registratie door de Specialisten Registratie Commissie) € 18.410,41 aan loonkosten opgenomen
- In het budget van een instelling met een B-opleidingsbevoegdheid wordt per assistent in opleiding (conform de registratie door de Specialisten Registratie Commissie) € 9.205,21 aan loonkosten opgenomen.
- In het budget van een instelling met een opleidingsbevoegdheid voor kinder- en jeugdpsychiater wordt per assistent in opleiding (conform de registratie door de Specialisten Registratie Commissie) € 18.410,41 aan loonkosten opgenomen.
- Op basis van het door het Coördinerend Orgaan Nascholing en Opleiding in de Geestelijke Gezondheidszorg (CONO) aangewezen aantal opleidingsplaatsen wordt aan loonkosten in het budget opgenomen:
  - per GGZ-verpleegkundig specialist in opleiding 14.997,27
  - per klinisch psycholoog in opleiding 9.998,14
  - per GZ-psycholoog en psychotherapeut in opleiding 7.498,63
- Voor de facilitering van initiële opleidingsfaciliteiten voor verpleegkundigen is er een loonkostenbedrag per leerling beschikbaar van € 2.304,80. Hiervoor komen uitsluitend leerlingen in aanmerking die opgeleid worden via de beroepsbegeleidende leerweg. Deze duale leerweg kan plaatsvinden via een ROC-contract, een HBO-contract of het betreft leerlingen die een bijzondere sectorspecifieke "inservice"-opleiding volgen op het gebied van de paramedische, assisterende, verpleegkundige of verzorgende beroepen. Als peildatum voor de bepaling van het aantal leerlingen voor het jaar t geldt het aantal leerlingen per 1 oktober van het jaar t-1.

2.2.5 Definitie loon- en materiële kosten

Onder **loonkosten** dient in dit verband te worden verstaan de bruto salariskosten, onregelmatigheidstoeslag, overwerktoeslag, vakantietoeslag, wettelijke sociale lasten, pensioenpremie en suppleties die voortvloeien uit de geldende rechtspositie regeling (onder andere kosten van wachtgelden, kosten van functioneel leeftijdsontslag)

De bruto salariskosten hebben betrekking op het totale personeel (directie, administratie, civiele dienst, onderhoudspersoneel, direct-patiëntgebonden personeel, geestelijke verzorging, opleidingspersoneel en overig personeel).

De loonkosten hebben eveneens betrekking op de kosten van personeel niet in loondienst en diensten van derden

Onder **materiële kosten** dient in dit verband te worden verstaan de kosten ressorterend onder de rekeningnummers 423 t/m 472 van het NZI-rekeningschema, met uitzondering van onroerendgoedbelasting en milieuheffingen.

2.3 Loonkosten PAAZ bij vrijgevestigde psychiaters

In de loonkosten van de productieparameters zijn de kosten van de psychiater inbegrepen. Bij een psychiatrische afdeling van een algemeen ziekenhuis (PAAZ), waarvan de psychiaters vrijgevestigd zijn, komen de kosten van de psychiater niet ten laste van deze PAAZ. Derhalve worden de loonkosten productie in het budget van deze PAAZ verminderd met 23%.

2.4 Energiekosten, onroerend zaakbelasting en milieuheffingen

2.4.1. Structureel

Voor energiekosten, onroerend zaakbelasting en milieuheffing wordt in het budget van de instellingen zoals bedoeld in onderdeel 2.2.1. en de PAAZ een bedrag opgenomen van € 19,23 per normatieve vierkante meter. Voor de berekening van het in te calculeren bedrag wordt uitgegaan van dezelfde normatieve grootte van het vloeroppervlak als wordt toegepast bij de Beleidsregel instandhoudingsinvesteringen op het onderdeel jaarlijkse instandhoudingsinvesteringen. Als uitzondering hierop gaan mutaties in het normatieve vloeroppervlak niet per de eerstvolgende 1 januari in, maar op de mutatedatum. Voor de normatieve vierkante meters van de instellingen zoals bedoeld in onderdeel 2.2.2. wordt in het budget per vierkante meter een bedrag opgenomen van € 13,71.

Voor energiekosten, onroerend zaakbelasting en milieuheffing wordt in het budget van de instelling zoals bedoeld in onderdeel 2.2.3. een bedrag opgenomen van € 845,04 per bezette plaats.

2.5 Kwaliteitstoetsing in de GGZ door cliënten

Ten behoeve van de kwaliteitstoetsing van GGZ-instellingen door vertegenwoordigers van patiënten/cliënten zijn ter toevoeging aan het budget van de cliëntenraad de onderstaande bedragen beschikbaar. Voor deze bedragen fungeert de instelling als kassier.

		Bedrag per inwoner
Instellingen zoals bedoeld in onderdeel 2.2.1	- algemene psychiatrie - kinder- en jeugdpsychiatrie - verslavingszorg	0,044 0,002 0,002
Instellingen zoals bedoeld in onderdeel 2.2.2	- ambulante geestelijke gezondheidszorg	0,028
Instellingen zoals bedoeld in onderdeel 2.2.3	- beschermd wonen	0,011

Voor instellingen met een landelijke of bovenregionale functie wordt uitgegaan van € 31,48 per bed. Voor landelijke ondersteuning aan de cliëntenraden is voor de organisatie Kwadraad een bedrag beschikbaar van € 194.000.

2.6 Onderhoud

In onderdeel 2.2.1 en 2.2.2 te berekenen loonkosten en materiële kosten zijn de volgende bedragen opgenomen voor onderhoudskosten.

	Loonkosten	Materiële kosten
PER BED		
- voor alcohol- en/of drugsverslaafden	2.034,33	844,98
- voor kinderen en jeugdigen	2.034,33	844,98
- voor volwassenen en ouderen	2.172,82	866,31
PER DEELTIJDBEHANDELING	3,00	1,35
PER FACE-TO-FACE-CONTACT	0,00	1,13

In onderdeel 2.2.3 te berekenen loon- en materiële kosten zijn de volgende bedragen opgenomen voor onderhoudskosten.

	Loonkosten	Materiële kosten	Totaal
PER PLAATS	195,83	1.056,68	1.252,51

Onder onderhoudskosten dient in dit verband te worden verstaan:

1. de loonkosten van het personeel van de technische en agrarische dienst;
2. de exploitatielasten, voorzover deze worden geboekt onder rekeningnummer 471: onderhoud terreinen, gebouwen en installaties.

3. ONTWIKKELINGSRUIMTE VOOR ZORGVERNIEUWING

3.1 Maximumpercentage voor het budget

Een groot deel van de zorgvernieuwing van de laatste jaren is inmiddels onderdeel geworden van het reguliere budget waarvoor productieafspraken kunnen worden gemaakt.

Voor het resterende deel geldt dat nog niet. Daarnaast is het gewenst om ruimte te blijven behouden voor zorgvernieuwing. Om dit te kunnen realiseren is het aanvaardbaar om voor een deel van het budget lumpsumfinanciering af te spreken. Dit deel is gemaximeerd op 4% van de loonkosten en de materiële kosten in het GGZ-budget.

3.2 Toetsing zorgvernieuwingsprojecten

Voor opname in het budget komen alleen projecten in aanmerking waarover overeenstemming bestaat tussen het zorgkantoor en de instelling.

3.3 Projectkosten

3.3.1 Algemeen

Bij de budgetaanvraag dient per project een bijlage te worden toegevoegd waarin de volgende elementen zijn opgenomen:

- een korte omschrijving van de inhoud van het project;
- gegevens over de cliënten(aantallen / soort / intensiteit) die door middel van het project hulp ontvangen;
- een gespecificeerde opstelling van de kosten van het project.

3.3.2 Kapitaalslasten

Naast loon- en materiële kosten kunnen in de kostenopstelling van zorgvernieuwing ook de kale huur of de afschrijvingskosten van de huisvesting (exclusief inventaris, automatisering en vervoer) en de rentekosten worden opgenomen. Voor zover de kapitaalslasten al onderdeel vormen van het budget van een instelling dienen deze niet nogmaals te worden meegenomen in de kosten van het project.

3.3.3 Overheadkosten

In de gespecificeerde kostenopstelling van het project moet onderscheid worden gemaakt tussen direct-toerekenbare kosten en kosten van overhead. Naast de directe materiële kosten dienen dus uitsluitend de loonkosten van het zorggebonden personeel te worden begroot. Over het totaal van de kosten exclusief kapitaalslasten kan 25% overhead worden berekend.

3.3.4 Nacalculatie

Aan het eind van het jaar dient per project een opstelling van de werkelijke kosten te worden gemaakt. Het gestelde in artikel 3.3.3 is ook bij de nacalculatie van toepassing.

4. NACALCULATIE OP BASIS VAN GEREALISEERDE PRODUCTIE

Op de productieafspraken wordt nagecalculeerd. Dit houdt in dat het budget wordt verminderd als de productiewaarde van de gerealiseerde productie lager ligt dan de productiewaarde die in het budget is opgenomen. Ook een hogere gerealiseerde productie kan met instemming van het zorgkantoor leiden tot aanpassing van het budget. Zowel in geval van meer- als minder productie dient het zorgkantoor een verklaring af te geven met betrekking tot de juistheid van het volume en de zorgzwaarte van de gerealiseerde productie. De verklaring wordt mede gebaseerd op een steekproef van voldoende omvang naar de individueel gescoorde productie van patiënten / cliënten om een representatief beeld te krijgen van de mate waarin feitelijk geleverde zorg overeenstemt met de geregistreeerde zorg. Hiertoe heeft ZN als leidraad aan de zorgkantoren een productieprotocol voor de materiële controle van de gerealiseerde productie opgesteld. Dit productieprotocol is opgenomen in de Beleidsregel productieprotocol.

5 OORMERKING MIDDELEN TEN BEHOEVE VAN DE BUREAUS JEUGDZORG

Bij het maken van de productieafspraken wordt door de GGZ-instelling en het zorgkantoor een afspraak gemaakt over de inzet van middelen in de bureaus jeugdzorg. Deze inzet bedraagt minimaal 15% van de waarde van face-to-face-contacten van het onderdeel jeugd in jaar t-1. Een lagere afspraak wordt voor het verschil tussen minimum en afspraak gecorrigeerd op het budget. Indien in werkelijkheid de afgesproken productie achterblijft bij de afspraak blijft het verschil geormerkt voor het bestemde doel en zullen hiervoor voor het volgende jaar extra face-to-face-contacten worden afgesproken. Bij de toetsing van de werkelijke productie tellen alleen de contacten met de jeugdigen. De contacten met ouders of andere met het kind in verband staande volwassenen tellen voor de toetsing dus niet mee. Uiteraard behoren deze contacten wel tot de gerealiseerde productie.

Dit onderdeel is niet meer van toepassing zodra de Wet op de Jeugdhulpverlening van kracht wordt.